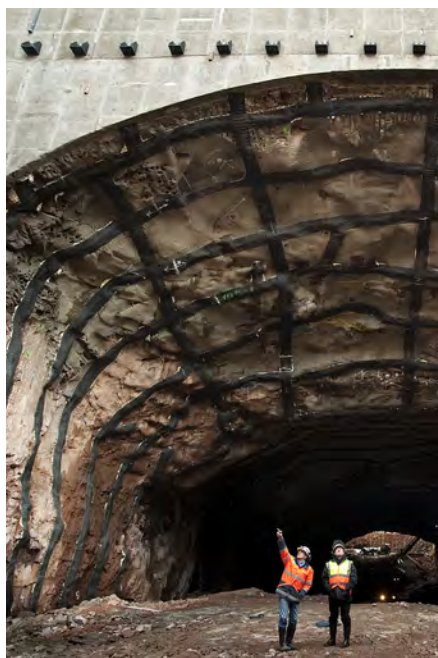

OSAVUOSIKATSAUS

1.1.–31.3.2014

Suunnanmuutos
käynnissä

Lemminkäinen

Lemminkäisen osavuositiedot 1.1. - 31.3.2014: Suunnanmuutos käynnissä

Tammi-maaliskuu 2014 (1-3/2013)

- Liikevaihto oli 321,5 milj. euroa (306,4).
- Tilauskanta katsauskauden lopussa oli 1 996,5 milj. euroa (1 626,2).
- Liikevoitto oli -17,0 milj. euroa (-38,2), mikä oli -5,3 prosenttia (-12,5) liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli -1,10 euroa (-1,72).
- Liiketoiminnan rahavirta oli -102,2 milj. euroa (-24,4).
- Omavaraisuusaste oli 32,5 % (35,4) ja nettovelkaantumisaste 98,9 % (80,8).
- Vuoden alusta yhtiö siirtyi uuteen segmenttijakoon. Lemminkäisen viisi liiketoimintasegmenttiä ovat: Suomi, talonrakentaminen; Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen; Suomi, talotekniikka; Venäjä sekä Skandinavia.

Ohjeistus vuodelle 2014

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2014 liikevaihto jää hieman edellisvuoden tasosta, mutta vuoden 2014 liikevoitto paranee selvästi vuoden 2013 liikevoitosta ilman kertaeriä. Vuonna 2013 liikevaihto oli 2 218 milj. euroa ja liikevoitto ilman kertaeriä oli -5 milj. euroa.

Avainluvut

Avainluvut, IFRS, milj.euroa		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Liikevaihto	M€	321,5	306,4	15,1	2 218,2
Liikevoitto ilman kertaeriä	M€	-17,0	-38,2	21,2	-5,2
%:a liikevaihdosta	%	-5,3	-12,5		-0,2
Liikevoitto	M€	-17,0	-38,2	21,2	-90,9 ¹⁾
Tulos ennen veroja	M€	-24,1	-43,2	19,1	-117,5
Katsauskauden tulos	M€	-19,9	-32,3	12,4	-93,5
Tulos/osake	€	-1,10	-1,72	0,62	-5,06 ²⁾
Liiketoiminnan rahavirta	M€	-102,2	-24,4	-77,8	8,3

- 1) Sisältää kertaeriä: Käräjäoikeuden päätös asfalttikartellin vahingonkorvauksista 65,6 milj. euroa sekä pääosin liikekiinteistöjen arvonalentumiskirjauksia 20,1 milj. euroa
- 2) Sisältää kertaeriä: Käräjäoikeuden päätös asfalttikartellin vahingonkorvauksista -3,35 euroa/osake sekä pääosin liikekiinteistöjen arvonalentumiskirjauksia -1,03 euroa/osake

Avainluvut, IFRS, milj.euroa		31.3.2014	31.3.2013	Muutos	31.12.2013
Tilaukanta	M€	1 996,5	1 626,2	370,3	1 821,3
Taseen loppusumma	M€	1 306,5	1 287,2	19,3	1 342,7
Korollinen nettovelka	M€	364,2	329,9	34,3	326,5
Omavaraisuusaste	%	32,5	35,4		27,3
Nettovelkaantumisaste	%	98,9	80,8		100,8
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk	%	-5,7	7,8		-9,4

Toimitusjohtajan kommentti

”Lemminkäisen kannattavuus kehittyi alkuvuonna oikeaan suuntaan, mutta en mitenkään voi olla tyytyväinen tappiolliseen tulokseen”, toteaa Lemminkäisen hallituksen puheenjohtaja ja väliaikainen toimitusjohtaja **Berndt Brunow**. ”Viime vuoden tehostamistoimenpiteiden vaikutukset näkyivät selvimmin Pohjoismaiden päällystystoiminnassa ja Suomen talonrakentamisessa. Suomen infrarakentamisen tuloskehityksen takana ovat mittavat projektit, kuten Tampereen rantatunneli ja länsimetro. Myös pääkaupunkiseudun toimitilarakentaminen menestyi hyvin. Venäjällä omaperusteinen asuntotuotanto pääsi vihdoinkin vauhtiin lupaprosessin normalisoiduttua. Toisaalta, mikäli poliittinen ja taloudellinen epävarmuus Venäjällä jatkuu, sillä voi olla negatiivinen vaikutus Lemminkäisen liiketoimintaan.”

”Viime vuosien tuloskehitys on ollut heikko ja toimintaympäristön riskit kasvavat. Meidän on saatava aikaan selkeä suunnan muutos, jotta pystymme saavuttamaan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteemme. Kannattavuuden parantamisen lisäksi meidän on vahvistettava tasettamme ja parannettava kassavirtaa. Pääomarakennetta vahvistaaksemme laskimme maaliskuussa liikkeelle ns. hybridilainan, joka tähän hetkeen oli toimiva ratkaisu.”

”Suunnanmuutoksen varmistamiseksi olemme aloittaneet kunnianhimoisen Deliver 2014 -ohjelman, jonka tarkoituksena on vahvistaa toimintaamme ja kilpailukykyämme sekä luonnollisesti turvata tämän vuoden tulos. Ohjelma koostuu kolmesta moduulista: Norja, Venäjä ja kustannusrakenne kaikissa maissa. Tavoitteiden saavuttamiseksi meidän on uudistettava toimintatapaamme kiristyvässä markkinatilanteessa. Henkilöstövähennyksiltä voidaan tuskin välttyä missään toimintamaassamme. Arvioimme henkilöstövaikutusten olevan enintään 500 henkilötyövuotta. Lisäksi markkina- ja projekti-riskien hallinnan selvään parantamiseen suunnatut toimenpiteet ovat käynnistyneet”, Brunow kiteyttää.

Markkinanäkymät

Suomessa kokonaisrakentamisen ei odoteta kasvavan vuonna 2014. Hallituksen kehysriihessä vuokra-asuntotuotanto sai jonkin verran lisätukea, kun taas teiden kunnossapitorahoja vähennettiin merkittävästi. Tehtyjen päätösten odotetaan vaikuttavan rakentamisen määrään pääsääntöisesti vasta vuodesta 2015 alkaen. Uusien asuntojen kysyntä kohdistuu yhä voimakkaammin kasvukeskusten pieniin kerrostaloasuntoihin. Toimitilarakentamisen kysynnän ei odoteta kasvavan pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Venäjän kasvunäkymät ovat heikentyneet, ja ruслан kurssilasku vähentää Venäjällä toimivien yritysten euromääräistä liikevaihtoa ja tulosta. Epävarmuuden pitkittyessä tilanne saattaa vaikuttaa myös asuntojen kysyntään. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa infrarakentamiseen suunnatut pitkäaikaiset investointiohjelmat pitävät markkinatilanteen hyvänä lähitulevaisuudessa. Kasvava inframarkkina houkuttelee maihin keskieuropalaisia rakennusliikkeitä, mikä lisää alan hintakilpailua.

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään keskiviikkona 30. huhtikuuta klo 10.00 Lemminkäisen pääkonttorilla, osoitteessa Salmisaarenaukio 2, Helsinki. Osavuosikatsauksen esittelee Lemminkäisen hallituksen puheenjohtaja ja väliaikainen toimitusjohtaja Berndt Brunow. Osavuosikatsausta koskeva esitysmateriaali suomeksi ja englanniksi on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi.

Vuoden 2014 taloudelliset tiedotteet

Vuoden 2014 osavuosikatsaukset julkistetaan seuraavasti:

30.4.2014	Osavuosikatsaus 1.1. – 31.3.2014
30.7.2014	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.6.2014
29.10.2014	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.9.2014

LEMMINKÄINEN OYJ
Konserniviestintä

Lisätietoja:

Media:

Berndt Brunow, hallituksen puheenjohtaja ja väliaikainen toimitusjohtaja, puh. 02071 54524

Sijoittajat ja analyytikot:

Ilkka Salonen, väliaikainen talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 02071 50246

Kati Sundström, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 02071 54813

Toimintaympäristö

Suomi

Kasvukeskuksissa asuntoja myytiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tasaiseen tahtiin. Pankkien tiukentuneet lainanantoehdot, vanhojen asuntojen myynnin hidastuminen ja talouden yleinen epävarmuus ovat kuitenkin pidentäneet myyntiaikoja ja vähentäneet asuntojen kysyntää kasvukeskusten ulkopuolella. Kuluttajamyynnin laskua on paikannut kasvanut sijoittajamyynti. Toimitilarakentamisessa markkinatilanne pysyi vaisuna pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Infrarakentamisen kasvua rajoittaa julkisen talouden kireys ja heikko talouskasvu. Panoskustannusten nousu oli maltillista; bitumin hinta laski viime vuodesta hieman ja palkkojen nousu oli vähäistä. Kasvukeskusten maanalainen rakentaminen jatkui vilkkaana. Pääkaupunkiseudulla infrarakentamisen kysyntää ylläpitivät mm. talonrakentamisen pohjatyt ja länsimetro.

Taloteknisen urakoinnin kysyntä oli edelleen melko vähäistä, mikä piti kilpailutilanteen kireänä. Tämä heijastui alan hintatasoon ja katteisiin. Palveluliiketoiminnan kysyntä oli hieman parempi.

Skandinavia

Infrarakentamisen markkinatilanne oli hyvä Skandinavian maissa. Teiden rakentamis- ja perusparannusurakat ylläpitävät päällystysten kysyntää. Lisäksi maiden hallitukset investoivat infraverkoston kehittämiseen ja teiden kunnossapitoon. Leudon talven johdosta päällystyskausi käynnistyi selvästi viime vuotta aiemmin. Myös energiatuotannon tehostamiseen ja tuotantolaitosten uusimiseen suunnattuja infrahankkeita oli käynnissä runsaasti.

Venäjä ja Baltian maat

Ukrainan kriisi heikensi Venäjän kasvunäkymiä entisestään. Maan viime vuonna selvästi hidastunut talouskasvu ja ruplan ulkoisen arvon heikentyminen jatkuivat myös alkuvuonna. Tilanne ei toistaiseksi ole vaikuttanut kuluttajien asunnonostoaikaisiin, mutta se heikensi Venäjällä toimivien yritysten euromääräistä liikevaihtoa ja tulosta. Infrarakentamisessa kysyntä pysyi hyvällä tasolla, ja urakoiden kannattavuus oli aiempaa parempi. Myös Baltian maissa infrarakentamisen markkinatilanne piristyi EU-rahoitteisten infrahankkeiden myötä.

Liiketoiminnan kehitys

Liikevaihto

Liikevaihto segmentteittäin		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Suomi, talonrakentaminen	M€	115,9	123,1	-7,2	592,9
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	M€	68,6	56,3	12,3	687,3
Suomi, talotekniikka	M€	49,7	43,9	5,8	221,9
Venäjä	M€	16,0	19,2	-3,2	164,5
Skandinavia	M€	81,5	71,4	10,1	611,9
Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit	M€	-10,2	-7,5	-2,7	-60,4
Konserni yhteensä	M€	321,5	306,4	15,1	2 218,2

Konsernin liikevaihto vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kasvoi 5 % ja oli 321,5 milj. euroa (306,4). Suomessa ja Baltian maissa infrarakentamisen volyymia kasvattivat viime vuonna käynnistyneet isot infraprojektit, ja Skandinaviassa

leuto talvi tuki päällystyskauden viime vuosia aikaisempaa käynnistymistä. Suomen asuntorakentamisessa liikevaihto laski niin omaperusteisessa kuin urakatuotannossakin. Laskua paikkasi pääkaupunkiseudun vilkas toimitilarakentaminen. Venäjällä omaperusteinen asuntotuotanto kasvoi, mutta talonrakentamisen urakointi jäi selvästi vertailukautta pienemmäksi.

Katsauskauden liikevaihdosta 67 % (69) tuli Suomesta, 25 % (22) Skandinaviasta, 5 % (6) Venäjältä ja 3 % (2) Baltian maista. Liiketoimintoja 47 % (52) tuli talonrakentamisesta, 38 % (34) infrarakentamisesta ja 15 % (15) talotekniikasta.

Liikevoitto

Liikevoitto segmenteittäin		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Suomi, talonrakentaminen	M€	6,1	4,1	2,0	5,0
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	M€	-6,3	-12,8	6,5	16,3
Suomi, talotekniikka	M€	0,4	-1,4	1,8	-1,6
Venäjä	M€	-1,4	-3,6	2,2	-0,3
Skandinavia	M€	-11,7	-20,8	9,1	-29,4
Toimialat yhteensä	M€	-12,9	-34,5	21,6	-10,0
Muut toiminnot	M€	-4,0	-3,7	-0,3	-80,8
Konserni yhteensä	M€	-17,0	-38,2	21,2	-90,9

Ensimmäisen vuosineljänneksen tappio jäi vertailukautta pienemmäksi; liikevoitto oli -17,0 milj. euroa (-38,2). Vertailukauden vuosineljännes oli toisaalta operatiivisesti Lemminkäisen historian heikoin, mikä johtui pääosin liian raskaasta kustannusrakenteesta ja ostettujen liiketoimintojen integrointihaasteista etenkin Norjassa. Kannattavuuden parantamiseksi Lemminkäinen on leikannut infraliiketoiminnan kausivaihtelusta aiheutuvia kustannuksia, vähentänyt henkilöstöä noin 450 henkilötyövuodella, lakkauttanut kannattamattomia toimipisteitä ja tehostanut hankintatoimintaa.

Alkuvuoden tulosta paransi hyvin sujunut toimitilarakentaminen pääkaupunkiseudulla. Lisäksi yhtiö on vähentänyt talonrakentamisen urakatuotantoa Suomessa ja Venäjällä, missä katetaso on ollut heikko tai osin jopa tappiollinen. Vuoden 2013 toisella vuosipuoliskolla käynnistyneet suuret infraprojektit Suomessa ja Baltian maissa paransivat myös ensimmäisen vuosineljänneksen kannattavuutta.

Tilaukanta

Tilaukanta segmenteittäin		31.3.2014	31.3.2013	Muutos	31.12.2013
Suomi, talonrakentaminen	M€	556,6	608,6	-52,0	544,3
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	M€	516,8	386,3	130,5	510,0
Suomi, talotekniikka	M€	95,3	95,9	-0,6	88,1
Venäjä	M€	324,5	156,0	168,5	322,2
Skandinavia	M€	503,4	379,4	124,0	356,7
Konserni yhteensä	M€	1 996,5	1 626,2	370,3	1 821,3
- josta myymätön osuus	M€	323,5	201,7	121,8	346,5

Tilaukanta kasvoi 23 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli 1 996,5 milj. euroa (1 626,2). Tilaukannasta 44 % tuli infrarakentamisesta, 52 % talonrakentamisesta ja 4 % talotekniikasta. Uusien tilausten määrä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli 446,6 milj. euroa.

Infrarakentamisen projektiliiketoiminnassa kasvu painottui Suomeen: Vuoden 2013 toisella puoliskolla käynnistettiin mm. Tapiolan ja Matinkylän metroasemien sekä Tampereen rantatunnelin rakentaminen. Norjassa ja Ruotsissa päällystysten tilaukanta oli edellisvuotta suurempi.

Venäjällä kasvu tuli Pietarin omaperusteisesta asuntotuotannosta sekä Moskovon lähelle käynnistetyn 46 pienkerrostalokohteen urakoinnista. Ruotsissa tilaukanta kasvatti toimitilaurakointi. Suomessa talonrakentamisen tilaukanta laski toimitilatuotanto sekä talonrakentamisen urakatuotanto.

Tase, rahoitus ja rahavirta

Taseen loppusumma 31.3.2014 oli 1 306,5 milj. euroa (1 287,3), josta oman pääoman määrä oli 368,1 milj. euroa (408,4). Pääomarakennetta vahvistaakseen Lemminkäinen laski vuoden alussa liikkeelle 70 milj. euron oman pääomanehtoisen joukkovelkakirjalainan, eli ns. hybridilainan. Lainan vuotuinen korko on 8,75 %, ja yhtiöllä on oikeus lunastaa laina takaisin vuonna 2018. Lemminkäisellä on myös toinen, vuonna 2012 liikkeeseen laskettu 70 milj. euron hybridilaina, jonka vuotuinen korko on 10,00 %. Yhtiöllä on oikeus lunastaa tämä laina takaisin vuonna 2016. Lemminkäisen nettokäyttöpääoma katsauskauden lopussa oli 397,7 milj. euroa (412,3).

Omavaraisuusaste oli 32,5 % (35,4) ja nettovelkaantumisaste oli 98,9 % (80,8). Lemminkäisen sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto oli -5,7 % (7,8). Pitkään jatkunut heikko tulokset on heikentänyt kaikkia yhtiön keskeisiä tunnuslukuja. Toisaalta edellä mainittu hybridilaina vahvisti pääomarakennetta ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Korollisen velan määrä oli katsauskauden päättyessä 415,8 milj. euroa (434,6). Taseeseen kirjattua lyhytaikaista korollista velkaa oli 368,8 milj. euroa (306,2) ja pitkäaikaista korollista velkaa oli 46,9 milj. euroa (128,4). Lyhytaikaiset korolliset velat sisältävät 75,0 milj. euroa rakenteilla olevien asuntokohteiden pitkäaikaisia yhtiölainoja, jotka siirtyvät asunto-osakkeiden ostajien vastattavaksi asuntojen luovutuksen yhteydessä. Näin ollen Lemminkäisen uudelleen rahoitettavat/erääntyvät lyhytaikaiset velat olivat 293,8 milj. euroa. Yhtiön korollisen velan maturiteettijakauma on lyhyt, eikä vastaa yhtiön tahtotilaa. Korollisista veloista 29 % (36) oli sidottu kiinteään korkoon. Konsernin likvidit varat katsauskauden lopussa olivat 51,6 milj. euroa (104,6) ja korollinen nettovelka oli 364,2 milj. euroa (329,9).

Yhtiön korollisesta velasta 5 % (12) oli lainoja rahoituslaitoksilta, 43 % (36) yritystodistuksia, 21 % (17) omaperusteiseen asunto- ja toimitilatuotantoon liittyviä projektilainoja, 3 % (8) työeläkeyhtiölainoja, 13 % (13) rahoitusleasingvelkoja ja 15 % (14) joukkovelkakirjalainoja. Katsauskauden päättyessä yhtiöllä oli käyttämättä sitovia luottolimiittejä 185,0 milj. euroa (255,0) ja tililimiittisopimuksia 51,4 milj. euroa (36,9).

Joihinkin Lemminkäisen rahoitussopimuksiin sisältyy kaksi neljännesvuosittain tarkasteltavaa taloudellista kovenanttia: nettovelan ja käyttökatteen suhdeluku sekä omavaraisuusaste. Kovenantit sisältyvät yhtiön käyttämättömiin sitovaan luottolimiittiin, joihinkin TyEL-lainojen takauksiin ja joihinkin käyttämättömiin tililimiitteihin. Katsauskaudella nettovelan ja käyttökatteen suhdelukukovenantti ei täytynyt. Rahoittajien kanssa käytävien asiaa koskevien neuvottelujen odotetaan ratkeavan pian.

Nettorahoituskulut kasvoivat selvästi ja olivat 7,1 milj. euroa (4,9), eli 2,2 % (1,6) liikevaihdosta. Rahoituskulujen kasvu johtuu mm. vuonna 2013 uusituista rahoituslimiittisopimuksista, kasvaneista valuuttasuojauskustannuksista etenkin ruplan osalta sekä korkojohdannaisien arvostuksesta. Hybridilainan korkokuluja ei kirjata tuloslaskelman rahoituskuluihin, vaan niiden vaikutus näkyy osakekohtaisessa tuloksessa sekä taseessa omassa pääomassa.

Liiketoiminnan rahavirta oli -102,2 milj. euroa (-24,4). Rahavirtaa heikensi katsauskaudella maksetut vahingonkorvaukset (noin 60 milj. euroa) ja etenkin Venäjällä käynnissä olevaan asuntotuotantoon sitoutunut pääoma.

Deliver 2014 -ohjelma

Lemminkäinen on käynnistänyt ns. Deliver 2014 –ohjelman, jonka tarkoituksena on turvata vuoden 2014 tulos, vahvistaa pääomamarkkinoiden, omistajien ja asiakkaiden luottamusta Lemminkäistä kohtaan sekä luoda perusta yhtiön tulevaisuudelle. Deliver 2014 on keskitetysti johdettu ohjelma, joka koostuu kolmesta moduulista: Norja, Venäjä ja kustannusrakenteen keventäminen kaikissa maissa. Ohjelmalla on yhtiön sisällä korkein prioriteetti, ja sen täytäntöönpanossa yhtiö käyttää apuna myös ulkopuolista osaamista.

Deliver-ohjelman toimenpiteet tähtäävät operatiiviseen tehokkuuteen, markkina- ja projektiriskien hallinnan parantamiseen sekä kilpailukyvyyn tehostamiseen. Ohjelmassa myös kyseenalaistetaan yhtiön nykyiset toimintamallit, -tavat ja rakenteet.

Vuositasolla toimintamallin keventämisellä haetaan noin 30 miljoonan euron säästöjä kiinteissä kustannuksissa. Vuoden 2014 säästötavoite on 10 miljoonaa euroa. Alustavan arvion mukaan suunniteltujen toimenpiteiden henkilöstövaikutus on enintään 500 henkilötyövuotta

Liiketoimintasegmentit

Vuoden 2014 alusta Lemminkäisen liiketoiminta on organisoitu viiteen liiketoimintasegmenttiin: Suomi, talonrakentaminen; Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen; Suomi, talotekniikka; Venäjä sekä Skandinavia. Aiemmin liiketoiminta oli organisoitu neljään toimialaan: kansainväliset toiminnot; talonrakentaminen; infrarakentaminen sekä talotekniikka.

Suomi, talonrakentaminen

Avainluvut		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Liikevaihto	M€	115,9	123,1	-7,2	592,9
Liikevoitto	M€	6,1	4,1	2,0	5,0 ¹⁾
%:a liikevaihdosta	%	5,3	3,3		0,8
Tilaukanta kauden lopussa	M€	556,6	608,6	-52,0	544,3

1) sisältää arvonalentumiskirjauksia 14,1 milj. euroa

Suomen talonrakentamisessa liikevaihto laski hieman vertailukaudesta, mutta liikevoitto parani lähes 50 prosenttia. Tulosta paransivat pääkaupunkiseudulla hyvin menestyneet toimitilahankkeet sekä kustannusrakennetta keventävät tehostamistoimenpiteet – kuten henkilöstövähennykset, tehostettu hankintatoimi sekä toimipisteiden sulkemiset ja/tai yhdistämiset. Tehostamistoimenpiteiden vaikutus näkyi etenkin urakoinnissa, jossa kannattavuus on viime vuosina ollut heikko. Lemminkäisen Töölönlahdelle sijoittuva toimitila- ja asuntokokonaisuus valmistuu ensimmäisellä vuosipuoliskolla, minkä jälkeen toimitilarakentamisen odotetaan vähenevän.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä Lemminkäinen myi 210 omaperusteista asuntoa (371). Sijoittajamyynnin osuus tästä oli 17 %. Vertailukaudella asuntomyyntiä kiihdyttivät vuoden 2013 alussa voimaan tulleet veromuutokset. Valmiiden myynissä olevien asuntojen määrä oli lähes neljänneksen edellisvuotta pienempi. Lemminkäisen asuntorakentaminen suuntautuu tulevaisuudessa yhä enemmän pääkaupunkiseudulle ja suurimpiin kasvukeskuksiin.

Tilaukanta katsauskauden lopussa oli 556,6 milj. euroa (608,6). Muutoksen taustalla on yhtiön päätös vähentää urakoinnin määrää. Myös toimitilarakentamisen väheneminen näkyi tilaukannassa. Uusien tilausten määrä katsauskaudella oli 95,3 milj. euroa.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Suomi		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Aloitukset	kpl	258	286	-28	1 058
Valmistuneet	kpl	103	126	-23	875
Myydyt asunnot	kpl	210	371	-161	1 050
- joista sijoittajamyynnin osuus	%	17	22		25
Rakenteilla ¹⁾	kpl	1 241	1 017	224	1 040
- joista myymättömiä	kpl	621	435	186	557
Valmiit myynnissä ¹⁾	kpl	148	194	-103	164
Asuntoaloitukset, urakatuotanto	kpl	76	53	23	292
Käyttämätön asuntorakennusoikeus ¹⁾	k-m ²	270 695	319 000		288 434
Tonttien tasearvo ¹⁾	M€	109,3	99,7	9,6	109,1

1) kauden lopussa

Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen

Avainluvut		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Liikevaihto	M€	68,6	56,3	12,3	687,3
Liikevoitto	M€	-6,3	-12,8	6,5	16,3 ¹⁾
%:a liikevaihdesta	%	-9,2	-22,7		2,4
Tilaukset kauden lopussa	M€	516,8	386,3	130,5	510,0

1) sisältää alaskirjauksia 3,0 milj. euroa

Segmentin liikevaihto kasvoi 22 %, ja tappio oli selvästi vertailukautta pienempi. Tulonkehityksessä näkyivät vuonna 2013 käynnistyneet infrahankkeet, kuten Tampereen rantatunneli, länsimetro sekä satamahanke Liettuassa. Lisäksi kausivaihtelusta aiheutuvia kustannuksia on karsittu mm. vähentämällä henkilöstöä ja optimoimalla kalustoa. Infrarakentamisen panoskustannusten nousu pysyi maltillisena vertailukauteen nähden.

Infrarakentamisen tilaukset Suomessa ja Baltian maissa oli katsauskauden päättyessä 516,8 milj. euroa (386,3). Merkittävin kasvu tuli projektiliiketoiminnasta Suomessa. Uusien tilauksien määrä katsauskaudella oli 77,5 milj. euroa.

Suomi, talotekniikka

Avainluvut		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Liikevaihto	M€	49,7	43,9	5,8	221,9
Liikevoitto	M€	0,4	-1,4	1,8	-1,6 ¹⁾
%:a liikevaihdesta	%	0,8	-3,2		-0,7
Tilaukset kauden lopussa	M€	95,3	95,9	-0,6	88,1

1) sisältää alaskirjauksia 0,3 milj. euroa

Talotekniikassa liikevaihto kasvoi ja liikevoitto parani vertailukaudesta. Positiivista tulonkehitystä tukivat viime vuonna käynnistetyt ja katsauskaudellakin jatkuneet toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi, eli henkilöstövähennykset, toimipisteiden sulkemiset ja/tai yhdistämiset sekä organisaatorakenteiden selkiyttäminen. Myös myynnin tehostamiseen ja asiakaspalvelun parantamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Tilaukset pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 95,3 milj. euroa (95,9). Ensimmäisellä vuosineljänneksellä saatujen uusien tilausten määrä oli 43,1 milj. euroa.

Venäjä

Avainluvut		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Liikevaihto	M€	16,0	19,2	-3,2	164,5
Liikevoitto	M€	-1,4	-3,6	2,2	-0,3
%:a liikevaihdosta	%	-8,8	-18,8		-0,2
Tilaukanta kauden lopussa	M€	324,5	156,0	168,5	322,2

Venäjän liiketoiminnoissa liikevaihto laski, mutta tappio jäi vertailukautta pienemmäksi. Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -3,1 milj. euroa vertailukauteen nähden. Omaperusteinen asuntotuotanto kasvatti segmentin liikevaihtoa samalla kun talonrakentamisen ja talotekniikan urakoinnin määrä laski. Vertailukaudella asuntotuotannon etenemistä hidasti Pietarin rakennuslupaprosessi. Katsauskaudella Lemminkäinen myi 99 asuntoa sekä joitakin yksittäisiä toimitiloja ja pysäköintipaikkoja. Myytyjen asuntojen keskihinta oli noin 2 700 euroa/m².

Venäjän epävarma taloustilanne ja uhka lainakorkojen noususta eivät toistaiseksi ole heijastuneet kuluttajien ostokäyttäytymiseen. Noin kolmannes Lemminkäisen asunnonostajista rahoittaa asuntonsa lainan turvin. Lemminkäinen on varautunut heikon taloustilanteen pitkittymiseen tehostamalla asuntomyyntiään lyhyellä aikavälillä ja hakemalla aktiivisesti vaihtoehtoja kuluttajamyynnille.

Asuntotuotannon siivittämänä tilaukanta yli kaksinkertaistui edellisvuodesta ja oli katsauskauden lopussa 324,5 milj. euroa (156,0). Suurin yksittäinen hanke tilaukannassa, arvoltaan 100 milj. euroa, on Istraan, Moskovan läheisyyteen urakoitava asuinalue. Uusien tilausten määrä ensimmäisellä vuosineljänneksellä oli 33,4 milj. euroa.

Venäjälle talonrakentamiseen sitoutuneen vaihto-omaisuuden määrä katsauskauden lopussa oli 88 milj. euroa (66).

Omaperusteinen asuntotuotanto, Venäjä		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Aloitukset	kpl	0	0	0	757
Valmistuneet	kpl	0	0	0	222
Myydyt asunnot	kpl	99	0	99	165
Rakenteilla ¹⁾	kpl	963	425	538	963
- joista myymättömiä	kpl	758	349	409	812
Valmiit myynnissä ¹⁾	kpl	89	17	72	134

1) kauden lopussa

Skandinavia

Avainluvut		1-3/2014	1-3/2013	Muutos	1-12/2013
Liikevaihto	M€	81,5	71,4	10,1	611,9
Liikevoitto	M€	-11,7	-20,8	9,1	-29,4 ¹⁾
%:a liikevaihdosta	%	-14,4	-29,1		-4,8
Tilaukanta kauden lopussa	M€	503,4	379,4	124,0	356,7

1) sisältää alaskirjauksia 2,7 milj. euroa

Skandinavian liikevaihto kasvoi ja oli 81,5 milj. euroa (71,4). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -5,5 milj. euroa vertailukauteen nähden. Liiketoiminnan tappio pieneni vertailukaudesta, mutta oli edelleen -11,7 milj. euroa (-20,8). Tuloksetukseen vaikuttivat kausivaihteluista aiheutuneiden kustannusten lasku ja vertailukautta aiemmin käynnistynyt päällystyskausi Etelä-Norjassa ja Tanskassa. Kustannusrakennetta on kevennetty mm. henkilöstövähennyksin ja lakkauttamalla kannattamattomia toimipisteitä ja liiketoimintoja.

Norjassa Lemminkäisen markkinaosuus valtion päällystysurakoissa kasvoi viime vuodesta ja urakoiden hintataso oli aiempaa parempi. Tanskassa käynnissä olevat päällystystyöt painottuivat kuntien kanssa solmittuihin monivuotisiin huoltourakoihin sekä yksittäisiin investointihankkeisiin. Ruotsissa päällystystoiminta eteni hyvin, sen sijaan infrarakentamisen projektiliiketoiminnassa oli käynnissä aiempaa vähemmän hankkeita.

Tilaukanta kasvoi ja oli 503,4 milj. euroa (379,4). Tilaukanta kasvattivat talonrakennustoiminta Ruotsissa sekä teiden huolto- ja ylläpitourakat Norjassa. Ensimmäisen neljänneksen aikana saatujen uusien tilausten määrä oli 197,3 milj. euroa.

Investoinnit

Katsauskauden bruttoinvestoinnit olivat 9,2 milj. euroa (24,9), mikä oli 2,9 % (8,1) yhtiön liikevaihdesta. Lemminkäisen investoinnit ovat pääosin infrarakentamisen korvausinvestointeja. Vertailukauden investointeja kasvattivat yritysostot. Osana Lemminkäisen tehostamisohjelmaa yhtiön investointeihin liittyvän päätöksenteon kriteerejä on tiukennettu ja seurantaprosesseja on tehostettu.

Henkilöstö

Lemminkäisen palveluksessa oli katsauskauden lopussa 6 761 henkilöä (7 242) eli 481 henkilöä vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Katsauskauden henkilöstöstä 2 725 (3 047) oli toimihenkilöitä ja 4 036 (4 195) oli työntekijöitä. Lemminkäinen kävi vuonna 2013 kaikissa toimintamaissaan työvoiman vähentämistä koskeneita neuvotteluja.

Suomessa henkilöstöä kasvattivat vuoden 2013 toisella vuosipuoliskolla käynnistyneet suuret infraprojektit, Venäjällä selvästi lisääntynyt asuntorakentaminen.

Henkilöstö liiketoimintasegmenteittäin	31.3.2014	31.3.2013	Muutos
Suomi, talonrakentaminen	1 152	1 377	-225
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	1 855	1 876	-21
Suomi, talotekniikka	1 510	1 605	-95
Venäjä	804	744	60
Skandinavia	1 185	1 337	-152
Emoyhtiö	255	303	-48
Konserni yhteensä	6 761	7 242	-481

Osakkeet

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa, ja osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 19 650 176 kappaletta.

Kaupankäynti osakkeella

Lemminkäisen kaikkien osakkeiden markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 258,9 milj. euroa (328,6). Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi katsauskauden alussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 15,20 euroa (14,28) ja lopussa 13,20 euroa (16,75). NASDAQ OMX Helsinki Oy:n lisäksi Lemminkäisen osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla

markkinapaikoilla. Osakkeiden kokonaisvaihto katsauskauden aikana oli yhteensä 257 482 kappaletta (240 382), josta 17 % (15) tuli vaihtoehtoisilta markkinapaikoilta. (lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com>).

Omat osakkeet

Lemminkäisellä oli katsauskauden päättyessä hallussaan 34 915 omaa osaketta.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä 4 655 osakkeenomistajaa (5 120). Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten omistajien osuus Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänimäärästä oli 13 prosenttia (13). Yhtiön omistussuhteiden jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, suurimmat osakkeenomistajat sekä johtoryhmän ja hallituksen osakeomistukset löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/Sijoittajat/Omistajat.

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole sellaisia osakkaiden välisiä sopimuksia, joilla olisi merkitystä omistuksen tai äänivallan käyttämiselle yhtiökokouksissa.

Liputusilmoitukset

Katsauskaudella yhtiö ei vastaanottanut yhtään liputusilmoitusta.

Oikeudenkäynnit

Asfalttikartelliin liittyvät vahingonkorvaukset

Helsingin käräjäoikeus antoi 28.11.2013 päätöksensä asfalttikartelliin liittyvistä vahingonkorvauksista. Päätöksen mukaisesti Lemminkäinen kirjasi kuluksi 66 milj. euroa vuoden 2013 tulokseen. Tästä noin 60 milj. euroa koostui Lemminkäiselle yksin määrätystä vahingonkorvauksista, Lemminkäisen osuudesta sille ja muille asfalttialan yrityksille yhteisvastuullisesti määrätystä korvauksista sekä korvauksiin liittyvistä koroista ja oikeudenkäyntikuluista. Tämän summan yhtiö maksoi tammikuussa 2014. Lisäksi Lemminkäinen teki 6 milj. euron varauksen käsittelyn alkamista odottavista vahingonkorvauskanteista.

Lemminkäinen on valittanut Helsingin hovioikeuteen käräjäoikeuden päätöksistä. Yhtiön näkemyksen mukaan päätöksiin liittyy muun muassa oikeuskysymyksiä, jotka käräjäoikeus on ratkaissut aiemmasta oikeuskäytännöstä poikkeavalla tavalla. Näitä ovat esimerkiksi vanhentumiseen ja arvonalisäveroon liittyvät kysymykset. Lemminkäinen valittaa kaikista niistä 35 päätöksestä, joissa kantajien vaatimukset hyväksyttiin.

Myös Suomen valtio ja 12 kuntaa ovat jättäneet valituksensa Helsingin hovioikeuteen.

Lisätietoa asfalttikartellista ja siihen liittyvistä vahingonkorvauksista sekä aiheeseen liittyvästä tiedottamisesta löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta <http://www.lemminkainen.fi/Lemminkainen/Sijoittajat/Lemminkainen-sijoituskohteena/Asfalttikartelliasia/>.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lemminkäiselle riskienhallinta on olennainen osa liiketoiminnan johtamista. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminta muuttuvissa olosuhteissa.

Suhdannevaihtelut aiheuttavat epävarmuutta toimintaympäristössä ja vaikeuttavat siten tulevien muutosten ennakointia. Uudisrakentamisen suhdanneherkkyys muodostaa yhtiön toiminnalle riskin, jota hallitaan sekä rakenteellisesti että toiminnallisesti.

Omaperusteiseen asuntotuotantoon liittyy myynti- ja hintariski. Myymättömät kohteet sitovat pääomaa, minkä vuoksi uusia asuntokohteita aloitetaan vain, jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Valmiiden myymättömien asuntojen määrä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä. Omaperusteiset liikekohteet myydään tavallisesti kiinteistösijoittajille viimeistään rakennusprojektin alkuvaiheessa, mikä pienentää niihin liittyvää myyntiriskiä.

Venäjän omaperusteiseen asuntotuotantoon liittyy riski ruplan kurssikehityksestä, öljyn hintakehityksestä sekä Venäjän talouskasvusta. Näiden heikentyminen saattaa vaikuttaa kuluttajien ostovoimaan ja sitä kautta myös uusien asuntojen kysyntään. Riskiä hallitaan seuraamalla ja analysoimalla toimintaympäristöä jatkuvasti. Lisäksi yhtiö pyrkii hankkimaan tontit keskeisiltä paikoilta Pietarin keskustassa, joissa asuntojen arvo kestää paremmin suhdannevaihteluita. Ukrainan kriisi aiheuttaa kasvavaa epävarmuutta, ja pahimmillaan tilanne voi kärjistyä asuntomyyntin seisahtumiseen. Riskin välttämiseksi Lemminkäinen on tehostanut asuntomyyntiään ja hakenut aktiivisesti vaihtoehtoja kuluttajamyynnille.

Projektiokohtaiset riskit liittyvät useimmiten kustannusten ja toteutuksen hallintaan. Yhtiö kehittää jatkuvasti sopimusosaamistaan sekä projektinhallintakäytäntöjä tarjous- ja toteutusvaiheessa. Projektiseurannan järjestelmiä ja ohjausmalleja on uusittu ja työntekijöiden osaamisen kehittämiseen on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota.

Ilmastonmuutos ja epätavalliset sääilmiöt muodostavat rakennuslalla riskin. Epätavalliset tai ankarat sääat voivat heikentää liiketoiminnan kannattavuutta keskeyttämällä tai viivästyttämällä töiden etenemistä. Yhtiö pyrkii pienentämään vuodenajoista johtuvan kausivaihtelun vaikutuksia joustavammalla henkilöstörakenteella, lisäämällä alihankintapalveluita ja optimoimalla kalustohuollon aikatauluja.

Lemminkäinen käyttää runsaasti öljypohjaisia tuotteita asfalttituotannossa. Bitumin hinta määräytyy öljyn maailmanmarkkinahinnan perusteella. Lemminkäinen hallinnoi bitumin hintariskiä öljyjohdannaisilla ja sopimusteknisillä toimenpiteillä. Yhtiö käyttää yli 300 000 tonnia bitumia vuosittain, josta yli puolet on suojattu edellä mainituin menetelmin.

Lemminkäinen altistuu toiminnassaan rahoitusriskeille, joista merkittävimpiä ovat korko-, valuuttakurssi-, likviditeetti- ja luottoriski sekä rahoituksen saamiseen liittyvät riskit. Rahoitusriskien hallinta perustuu yhtiön rahoituspolitiikkaan, joka määrittää rahoitusriskien hallinnan ja rahoitustoimien toimintaperiaatteet ja vastuunjaot. Katsauskauden päättyessä Lemminkäisen korollisen velan maturiteettijakauma oli hyvin lyhyt. Lisäksi yhtiön joihinkin rahoitussopimuksiin sisältyvän nettovelan ja käyttökatteen suhdelukukovenanti ei täytynyt. Rahoittajien kanssa käytävien asiaa koskevien neuvottelujen odotetaan ratkeavan pian.

Liiketoiminnan valuuttakurssiriskejä pyritään suojaamaan ensisijaisesti operatiivisin keinoin sekä tarvittaessa valuuttalainojen ja –johdannaisten avulla. Lemminkäisen vuoden 2013 liikevaihdosta noin 67 prosenttia tuli maista, joiden toimintavaluuttana on euro. Muita yhtiön keskeisiä valuuttoja ovat Ruotsin, Norjan ja Tanskan kruunut sekä Venäjän rupla.

Lisätietoa Lemminkäisen riskeistä ja tarkempi kuvaus riskienhallinnasta löytyy yhtiön vuosikertomuksesta sekä verkkosivuilta. Taloudellisista riskeistä on lisäksi annettu tarkempi selvitys vuositilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät

Suomessa kokonaisrakentamisen määrän ei odoteta kasvavan kuluvana vuonna. Sisäinen muuttoliike kasvukeskuksiin ja matala korkotaso ylläpitävät asuntojen kysyntää. Toisaalta lainansaannin vaikeutuminen sekä vanhojen asuntojen myyntiaikojen pitkittyminen uhkaavat vähentää kuluttajien asunnonostoaikeita. Kysynnän painopiste on pienissä keskusta-asunnoissa. Myös toimitilahankkeet keskittyvät kasvukeskuksiin, ja niissäkin toimitilojen käyttöasteet ovat heikentyneet.

Infrarakentamisen kokonaismäärän kasvua rajoittavat hidas talouskasvu, valtion ja kuntien rahoitusvaje sekä uudistalonrakentamisen supistuminen. Hallituksen keväisten kehysriihipäätösten kokonaisvaikutus infrarakentamisen määrään on negatiivinen. Suurin häviö on perusväylänpito, jossa määrärahoja vähennettäisiin 100 milj. euroa. Maa-, pohja- ja kalliorakentamisen erikoisurakoita on kohtalaisesti tarjolla, ja lisäksi keskustojen maanalaisten tilojen rakentaminen jatkuu. Myös Pissaradan suunnittelun käynnistyminen luo jatkuvuutta pääkaupunkiseudun infrarakentamiseen.

Taloteknisen urakoinnin kysyntää heikentää talonrakentamisen hiipuminen. Talotekniikan huolto- ja ylläpitotöiden kysynnän uskotaan pysyvän vakaana.

Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa on käynnissä valtion monivuotiset liikenneinfran kehityssuunnitelmat. Maat panostavat myös energiantuotannon kehittämiseen. Lisäksi yksityinen sektori jatkaa investoimista infrarakentamiseen. Kasvukeskusten ympärille on tulevana vuosina suunnitteilla mittavia tiehankkeita, mikä lisää infrarakentamisen kysyntää etenkin Ruotsissa ja Tanskassa.

Venäjällä näkymät ovat erittäin epävarmat. Riski, että talouskehitys on ennustettua heikompaa, on merkittävä. Kasvavalle keskiluokalle suunnattujen comfort-luokan asuntojen kysyntää tukevat edelleen maan sisäinen muuttoliike sekä kuluttajien parantuneet lainansaantimahdollisuudet. Inflaation kiihtyminen ja asuntolainakorkojen mahdollinen nousu saattavat heikentää kuluttajien asunnonostohalukkuutta. Infrastruktuurin kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet ovat Venäjällä kasvussa, ja mm. tieverkoston laajennus- ja korjaustöitä on käynnissä runsaasti.

Baltian maissa käynnissä olevat teiden rakennus- ja perusparannushankkeet pitävät infrarakentamisen kysynnän kuluvana vuonna kohtuullisella tasolla. Rail Baltica –liikennehankkeen käynnistyminen piristäisi infrarakentamisen markkinatilannetta kaikissa Baltian maissa. Ukrainan kriisin kehittyminen luo epävarmuutta ja saattaa pitkittyessään vaikuttaa maiden talouskehitykseen ja rakentamisen markkinatilanteeseen.

Ohjeistus vuodelle 2014

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2014 liikevaihto jää hieman edellisvuoden tasosta, mutta vuoden 2014 liikevoitto paranee selvästi vuoden 2013 liikevoitosta ilman kertaeriä. Vuonna 2013 liikevaihto oli 2 218 milj. euroa ja liikevoitto ilman kertaeriä oli -5 milj. euroa.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Lemminkäinen keventää toimintamalliaan ja aloittaa neuvottelut henkilöstön vähentämiseksi

Lemminkäinen ilmoitti 28.4.2014 keventävänsä toimintamalliaan ja aloittavansa neuvottelut henkilöstön vähentämiseksi. Vuositasolla toimintamallin keventämisellä haetaan noin 30 miljoonan euron säästöjä kiinteissä kustannuksissa. Vuoden 2014 säästötavoite on 10 miljoonaa euroa. Alustavan arvion mukaan suunniteltujen toimenpiteiden henkilöstövaikutus on enintään 500 henkilötyövuotta. Noin puolet arvioidusta vähennystarpeesta kohdistuu Suomeen.

Muutokset johdossa

Lemminkäinen Oyj:n toimitusjohtaja sekä talous- ja rahoitusjohtaja vaihtuivat. Toimitusjohtaja Timo Kohtamäki jätti yhtiön 2.4.2014 ja talous- ja rahoitusjohtaja Robert Öhman 7.4.2014. Molempien erot tulivat voimaan välittömästi. Tekn. lis. Timo Kohtamäki toimi Lemminkäisen toimitusjohtajana vuodesta 2009. Yhtiön palvelukseen hän tuli vuonna 1996. KTM Robert Öhman tuli Lemminkäisen talous- ja rahoitusjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi vuonna 2009.

Lemminkäisen hallituksen puheenjohtaja Berndt Brunow toimii yhtiön väliaikaisena toimitusjohtajana. Casimir Lindholm on nimitetty Lemminkäisen varatoimitusjohtajaksi. Hän jatkaa myös nykyisessä tehtävässään Suomen talonrakentamisen -liiketoimintasegmentin johtajana.

Lemminkäisen väliaikaiseksi talous- ja rahoitusjohtajaksi on 8.4.2014 alkaen nimitetty KTM Ilkka Salonen. Salosen vastuualueisiin kuuluvat talous, rahoitus, sijoittajasuhteet sekä ICT. ICT kuului aiemmin HR:n lisäksi johtoryhmän jäsen Tiina Mellaksen vastuualueeseen. Jatkossa Mellaksen vastuualueena on konsernin HR. Samassa yhteydessä lakiasiat siirtyvät talous- ja rahoitusjohtajan alaisuudesta konsernin toimitusjohtajan alle.

Salosesta tulee toistaiseksi myös Lemminkäisen johtoryhmän jäsen. Hän raportoi hallituksen puheenjohtaja ja väliaikainen toimitusjohtaja Berndt Brunowille.

Lemminkäinen myi Lemcon Networksin Norjan ja Ruotsin liiketoiminnot

Lemminkäinen ja Skandinavian johtava televerkkourakoitsija Netel allekirjoittivat 4.4.2014 ehdollisen liiketoimintakauppasopimuksen, joka kattaa Lemcon Networksin mobiiliverkkoprojekteihin liittyvän liiketoiminnan Norjassa ja Ruotsissa. Osapuolet ovat sopineet, ettei kauppahintaa julkisteta.

Myytävät liiketoiminnot ovat osa Lemminkäisen kokonaan omistamaa Lemcon Networksia. Lemcon Networks tuottaa mobiiliverkkojen johtamiseen ja verkkojen ylläpitoon liittyviä palveluja ja ohjelmistoratkaisuja. Myytävissä liiketoiminnoissa työskentelee noin 80 henkilöä. Lemcon Networksin Suomen liiketoiminnot jatkavat edelleen liiketoimintaansa normaalisti.

Yhtiökokouksen päätökset ja hallinto

9.4.2014 pidetty Lemminkäinen Oyj:n yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen vuodelta 2013 ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää enintään 1 000 000 oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Lisäksi yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä, joko maksua vastaan tai maksutta. Annettavien osakkeiden määrä, mukaan lukien erityisten oikeuksien perusteella saatavat osakkeet, voi olla enintään 3 900 000 osaketta. Hallitus voi päättää antaa joko uusia osakkeita tai yhtiön hallussa mahdollisesti olevia omia osakkeita.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Hallituksen jäseniksi valittiin Berndt Brunow, Noora Forstén, Finn Johnsson, Juhani Mäkinen, Kristina Pentti-von Walzel ja Heikki Rätty. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-Yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Lemminkäinen Oyj:n hallitus on pitänyt järjestäytymiskokouksen 9.4.2014. Kokouksessa valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi Berndt Brunow ja varapuheenjohtajaksi Juhani Mäkinen. Hallitus valitsi keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Heikki Rädyn ja jäseniksi Juhani Mäkisen ja Kristina Pentti-von Walzelin. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Berndt Brunow ja jäseniksi Noora Forstén ja Kristina Pentti-von Walzel. HR-valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin Berndt Brunow ja jäseniksi Noora Forstén ja Kristina Pentti-von Walzel.

Helsingissä, 30. päivänä huhtikuuta 2014

LEMMINKÄINEN OYJ
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUKSEN TAULUKKO-OSA

Laadintaperiaatteet

Tämän osavuosikatsaustiedotteen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2013 tilinpäätöksessä, huomioiden alempana esitetyt muutokset. Koska taulukko-osa on esitetty suppeana, ei katsauksen laadinnassa ole noudatettu kaikkia IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin vaatimuksia. Osavuosikatsauksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Toimintasegmentit

Vuoden 2014 alusta Lemminkäisen liiketoiminta on organisoitu viiteen toimintasegmenttiin:

- Suomi, talonrakentaminen
- Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen
- Suomi, talotekniikka
- Venäjä
- Skandinavia.

Vuonna 2014 voimaan tulleet uudet standardit ja tulkinnat

IFRS 10 Konsernitilinpäätös

IFRS 10 konsernitilinpäätös -standardi muutti kriteereitä, joiden mukaan sijoituskohde luokitellaan tytäryhtiöksi. Sijoituskohteen katsotaan olevan tytäryhtiö, kun emoyhtiöllä on siihen määräysvalta. Määräysvallan kriteerit täyttyvät, kun emoyhtiöllä on sijoituskohdetta koskeva valta; se altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon; sekä se pystyy käyttämään sijoituskohdetta koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään.

Standardin käyttöönotolla ei ollut vaikutusta sijoituskohteiden luokitteluun tytäryhtiöiksi.

IFRS 11 Yhteisjärjestelyt

IFRS 11 yhteisjärjestelyt –standardi määrittelee kahden tai useamman osapuolen yhteisessä määräysvallassa olevien järjestelyiden käsittelytapaa. Yhteisjärjestely on standardin mukaan joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys.

Yhteisen toiminnon osapuolilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Tällöin tilinpäätökseen yhdistellään yhtiölle kuuluvat osuudet yhteisen toiminnon varoista, veloista, tuotoista ja kuluista.

Yhteisyrityksen osapuolilla on oikeus järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteisyritykset yhdistellään tilinpäätökseen käyttäen pääomaosuusmenetelmää.

Standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muut standardit ja tulkinnat

Seuraavilla vuonna 2014 voimaantulevilla standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IAS 27 (uudistettu), IAS 28 (uudistettu), IAS 32 (uudistettu), IAS 36 (uudistettu), IAS 39 (uudistettu) ja IFRS 12 Tilinpäätöksissä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhtiöissä.

Myöhemmin voimaan tulevat yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

Seuraavilla vuonna 2015 tai myöhemmin voimaantulevilla standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IAS 19 (uudistettu, ei vielä EU:n hyväksymä), IFRS 7 (uudistettu, ei vielä EU:n hyväksymä), IFRS 9 (uudistettu, ei vielä EU:n hyväksymä), IFRS 14 "Regulatory Deferral Accounts" (ei vielä EU:n hyväksymä) ja IFRIC 21 "Levies" (ei vielä EU:n hyväksymä).

Tilinpäätösasiakirjat ja liitetiedot

- 1) Konsernin tuloslaskelma
- 2) Konsernin laaja tuloslaskelma
- 3) Konsernitase
- 4) Konsernin rahavirtalaskelma
- 5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 6) Oikaisu vertailuvuoden lukuihin
- 7) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
- 8) Segmentti-informaatio
- 9) Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
- 10) Osakekohtaiset tunnusluvut
- 11) Myytävissä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät
- 12) Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot
- 13) Vakuudet ja vastuusitoumukset
- 14) Ehdolliset varat ja velat

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1-3/ 2014	1-3/ 2013	1-12/ 2013
Milj. euroa			
Liikevaihto	321,5	306,4	2 218,2
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-332,1	-338,3	-2 264,2
Poistot ja arvonalentumiset	6,1	5,8	45,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-0,2	-0,5	0,6
Liikevoitto	-17,0	-38,2	-90,9
Rahoituskulut	14,2	6,7	45,0
Rahoitustuotot	7,1	1,8	18,3
Tulos ennen veroja	-24,1	-43,2	-117,5
Tuloverot	4,2	10,9	24,0
Tilikauden tulos	-19,9	-32,3	-93,5
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	-19,8	-32,2	-93,7
Määräysvallattomille omistajille	-0,2	-0,1	0,2

Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos

Tilikauden tuloksesta	-1,10	-1,72	-5,06
-----------------------	-------	-------	-------

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	1-3/ 2014	1-3/ 2013	1-12/ 2013
Milj. euroa			
Tilikauden tulos	-19,9	-32,3	-93,5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Eläkevelvoitteet	0,0	0,3	2,4
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot	-2,5	0,2	-7,7
Rahavirran suojaus	0,0	0,1	0,4
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		0,0	0,0
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-2,5	0,6	-4,9
Tilikauden laaja tulos	-22,4	-31,6	-98,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	-22,3	-31,5	-98,6
Määräysvallattomille omistajille	-0,2	-0,1	0,2

3) KONSERNITASE

	3/2014	3/2013	12/2013
Milj. euroa			
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	202,1	213,3	201,1
Liikearvot	80,1	80,0	80,1
Muut aineettomat hyödykkeet	29,8	27,9	29,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	8,8	9,0	8,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3,7	5,9	3,8
Laskennallinen verosaaminen	45,5	31,2	38,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	2,2	1,7	0,9
Yhteensä	372,3	368,9	362,5
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	550,4	486,7	504,4

Myyntisaamiset ja muut saamiset	321,7	306,2	391,2
Tuloverosaamiset	3,3	6,9	3,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0	65,0	30,0
Rahavarat	51,4	39,6	51,1
Yhteensä	926,8	904,5	980,2
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kohdistuvat varat	7,4	13,8	
Varat yhteensä	1 306,5	1 287,2	1 342,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	34,0	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,7	5,7	5,7
Suojausrahasto	0,0	-0,3	-0,1
Arvonmuutosrahasto		0,0	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,8	63,6	63,8
Oman pääoman ehtoiset lainat	138,4	69,1	69,1
Muuntoerot	-5,7	4,8	-3,1
Edellisten tilikausien voitto	151,3	263,4	247,8
Tilikauden tulos	-19,8	-32,2	-93,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	367,7	408,1	323,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,5	0,3	0,6
Oma pääoma yhteensä	368,1	408,4	324,0
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	13,9	20,4	13,2
Eläkevelvoitteet	0,9	5,1	0,9
Korolliset velat	46,9	128,4	61,3
Varaukset	18,8	13,3	19,9
Muut velat	3,5	4,7	3,0
Yhteensä	84,0	171,9	98,4
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	368,8	305,9	346,3
Varaukset	9,3	8,8	7,2
Ostovelat ja muut velat	473,3	385,3	564,9
Tuloverovelat	0,8	1,8	1,9
Yhteensä	852,3	701,7	920,3
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kohdistuvat velat	2,0	5,3	
Velat yhteensä	938,3	878,9	1 018,6
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 306,5	1 287,2	1 342,7

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-3/ 2014	1-3/ 2013	1-12/ 2013
Tulos ennen veroja	-24,1	-43,2	-117,5
Poistot ja arvonalentumiset	6,1	5,8	45,3
Muut oikaisut	2,2	-0,6	21,4
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-15,8	-37,9	-50,8
Käyttöpääoman muutos	-80,7	18,4	83,2
Rahoituserät	-4,6	-3,3	-25,6
Maksetut välittömät verot	-1,1	-1,5	1,5
Liiketoiminnan rahavirta	-102,2	-24,4	8,3
Investoinneista saadut rahavirrat	32,4	53,0	141,0
Investoinneista suoritettavat rahavirrat	-9,1	-77,4	-147,7
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-1,5	-0,7	-0,2
Lainojen nostot	144,5	130,7	792,0
Lainojen takaisinmaksut	-132,7	-75,2	-762,7
Oman pääoman ehtoinen laina	69,3		
Maksetut osingot			-11,7
Rahoituksen rahavirta	79,5	54,8	17,3
Rahavarojen muutos	0,6	6,0	18,8
Rahavarat kauden alussa	51,1	34,9	34,9
Rahavarojen muuntoero	-0,1	-1,3	-2,7
Rahavarat kauden lopussa	51,6	39,6	51,1

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Suojausrahasto
 D = Arvonmuutosrahasto
 E = Sijoitetun vapaan pääoman rahasto
 F = Oman pääoman ehtoinen laina
 G = Muuntoerot
 H = Kertyneet voittovarot
 I = Määräysvallattomien omistajien osuus
 J = Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2013	34,0	5,7	-0,4	0,0	63,6	69,1	4,5	264,9	0,4	441,8
Tilikauden tulos								-32,2	-0,1	-32,3
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi										
Eläkevelvoitteet								0,3		0,3
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Muuntoerot							0,2			0,2
Rahavirran suojaus			0,1							0,1
Myytävässä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,1	0,0			0,2	-31,9	-0,1	-31,6
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-0,3		-0,3
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									0,0	0,0
Osakepalkkiojärjestelmä								-0,7		-0,7
Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen								-0,8		-0,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä								-1,7	0,0	-1,7
Oma pääoma 31.3.2013	34,0	5,7	-0,3	0,0	63,6	69,1	4,8	231,2	0,3	408,4

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2013	34,0	5,7	-0,4	0,0	63,6	69,1	4,5	264,9	0,4	441,8
Tilikauden tulos								-93,7	0,2	-93,5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi										
Eläkevelvoitteet								2,4		2,4
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Muuntoerot							-7,7			-7,7
Rahavirran suojaus			0,4							0,4
Myytävässä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,4	0,0			-7,7	-91,3	0,2	-98,4
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-0,3		-0,3
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									0,0	0,0
Määräysvallattomien omistajien osakkeiden lunastusoptio								-0,5		-0,5
Osakepalkkiojärjestelmä					0,2			-0,8		-0,7

Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen									-0,8	-0,8
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot									-5,3	-5,3
Osingonjako									-11,8	-11,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					0,2				-19,5	0,0 -19,3
Oma pääoma 31.12.2013	34,0	5,7	-0,1		63,8	69,1	-3,1	154,1	0,6	324,0
Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2014	34,0	5,7	-0,1		63,8	69,1	-3,1	154,1	0,6	324,0
Tilikauden tulos									-19,8	-0,2 -19,9
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi										
Eläkevelvoitteet									0,0	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Muuntoerot									-2,5	-2,5
Rahavirran suojaus				0,0						0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä				0,0				-2,5	-19,8	-0,2 -22,4
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									0,1	0,1
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot									-2,8	-2,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä									-2,8	0,1 -2,7
Oman pääoman ehtoiset lainat						69,3				69,3
Oma pääoma 31.3.2014	34,0	5,7	0,0		63,8	138,4	-5,7	131,5	0,5	368,1

6) OIKAISU VERTAILUVUODEN LUKUIHIN

Yhtiö oikaisee rahavirtalaskelmassa esitettyjä liiketoiminnan rahavirtaa edeltäviä lukuja. Oikaisu ei vaikuta konsernin aiemmin esitettyihin tuloslaskelmiin eikä taseisiin. Se ei myöskään vaikuta liiketoiminnan, investointien eikä rahoituksen rahavirtoihin. Alla olevassa taulukossa esitetään oikaistut luvut niiltä kausilta sekä niiden rahavirtalaskelman erien osalta, joita oikaisu koskee.

	1-12/ 2013	1-9/ 2013	1-6/ 2013
Milj. euroa			
Muut oikaistut	21,4	21,5	11,8
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-50,8	47,5	-31,9
Rahoituserät	-25,6	-25,1	-14,7
Maksetut välittömät verot	1,5	-1,4	-1,4

7) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	1-3/	10-12/	7-9/	4-6/	1-3/
Milj. euroa	2014	2013	2013	2013	2013
Liikevaihto	321,5	639,5	751,0	521,2	306,4
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-332,1	-730,8	-674,7	-520,4	-338,3
Poistot ja arvonalentumiset	6,1	11,0	15,7	12,8	5,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-0,2	0,3	1,2	-0,5	-0,5
Liikevoitto	-17,0	-102,0	61,8	-12,4	-38,2
Rahoituskulut	14,2	13,0	11,8	13,5	6,7
Rahoitustuotot	7,1	5,9	3,9	6,7	1,8
Tulos ennen veroja	-24,1	-109,2	54,0	-19,3	-43,2
Tuloverot	4,2	23,4	-12,8	2,6	10,9
Tilikauden tulos	-19,9	-85,8	41,2	-16,7	-32,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-19,8	-85,8	40,9	-16,6	-32,2
Määräysvallattomille omistajille	-0,2	0,0	0,3	0,0	-0,1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos					
Tilikauden tuloksesta	-1,10	-4,45	2,02	-0,91	-1,72

8) SEGMENTTI-INFORMAATIO

Lemminkäisen liiketoiminta on organisoitu viiteen toimintasegmenttiin: Suomi, talonrakentaminen; Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen; Suomi, talotekniikka; Venäjä sekä Skandinavia.

Segmenttiraportointi noudattaa tuloslaskelmaerien osalta konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita lukuun ottamatta lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltavien erien vaikutusta. Segmenttien varoina raportoidaan käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus sekä myynti ja muut saamiset.

LIIVEVAIHTO	1-3/	1-3/	1-12/
Milj. euroa	2014	2013	2013
Suomi, talonrakentaminen	115,9	123,1	592,9
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	68,6	56,3	687,3
Suomi, talotekniikka	49,7	43,9	221,9
Venäjä	16,0	19,2	164,5
Skandinavia	81,5	71,4	611,9
Muut toiminnot	7,3	10,1	35,9
Konsernieliminointi	-17,5	-17,6	-96,3
Konserni yhteensä, IFRS	321,5	306,4	2 218,2

POISTOT JA ARVONALENTUMISET	1-3/	1-3/	1-12/
Milj. euroa	2014	2013	2013

Suomi, talonrakentaminen	0,1	0,1	0,3
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	3,0	2,9	22,9
Suomi, talotekniikka	0,1	0,2	0,7
Venäjä	0,3	0,3	1,7
Skandinavia	1,7	1,4	14,0
Muut toiminnot	0,9	0,9	5,7
Konserni yhteensä, IFRS	6,1	5,8	45,3

LIIKEVOITTO	1-3/	1-3/	1-12/
Milj. euroa	2014	2013	2013

Suomi, talonrakentaminen	6,1	4,1	5,0
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	-6,3	-12,8	16,3
Suomi, talotekniikka	0,4	-1,4	-1,6
Venäjä	-1,4	-3,6	-0,3
Skandinavia	-11,7	-20,8	-29,4
Muut toiminnot	-4,0	-3,7	-80,8
Konserni yhteensä, IFRS	-17,0	-38,2	-90,9

LIIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN	1-3/	10-12/	7-9/	4-6/	1-3/
Milj. euroa	2014	2013	2013	2013	2013

Suomi, talonrakentaminen	115,9	204,2	149,2	116,4	123,1
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	68,6	192,2	282,6	156,2	56,3
Suomi, talotekniikka	49,7	68,9	54,6	54,5	43,9
Venäjä	16,0	40,9	64,3	40,1	19,2
Skandinavia	81,5	157,0	219,3	164,2	71,4
Muut toiminnot	7,3	7,9	14,8	3,1	10,1
Konsernieliminointi	-17,5	-31,8	-33,6	-13,3	-17,6
Konserni yhteensä, IFRS	321,5	639,5	751,0	521,2	306,4

POISTOT JA ARVONALENTUMISET VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN	1-3/	10-12/	7-9/	4-6/	1-3/
Milj. euroa	2014	2013	2013	2013	2013

Suomi, talonrakentaminen	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	3,0	5,6	8,4	6,0	2,9
Suomi, talotekniikka	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Venäjä	0,3	0,5	0,5	0,4	0,3
Skandinavia	1,7	3,2	5,2	4,2	1,4
Muut toiminnot	0,9	1,5	1,4	1,9	0,9
Konserni yhteensä, IFRS	6,1	11,0	15,7	12,8	5,8

LIIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN	1-3/	10-12/	7-9/	4-6/	1-3/
Milj. euroa	2014	2013	2013	2013	2013
Suomi, talonrakentaminen	6,1	-4,6	7,5	-2,0	4,1
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	-6,3	-4,8	29,7	4,2	-12,8
Suomi, talotekniikka	0,4	1,0	-0,7	-0,5	-1,4
Venäjä	-1,4	-2,7	5,5	0,5	-3,6
Skandinavia	-11,7	-21,2	18,8	-6,2	-20,8
Muut toiminnot	-4,0	-69,7	1,1	-8,5	-3,7
Konserni yhteensä, IFRS	-17,0	-102,0	61,8	-12,4	-38,2

VARAT			
Milj. euroa	3/2014	3/2013	12/2013
Suomi, talonrakentaminen	473,7	425,0	454,6
Suomi ja Baltian maat, infrarakentaminen	222,7	241,6	249,7
Suomi, talotekniikka	56,1	56,4	61,8
Venäjä	177,5	111,3	152,2
Skandinavia	263,0	260,8	284,2
Muut toiminnot	45,2	45,7	47,8
Segmentit yhteensä	1 238,2	1 140,8	1 250,3
Segmenteille kohdistamattomat varat ja konsernieliminoinnit yhteensä	68,3	146,4	92,4
Konserni yhteensä, IFRS	1 306,5	1 287,2	1 342,7

9) TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	3/2014	3/2013	12/2013
Oman pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, %	-23,5	7,5	-24,4
Sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, %	-5,7	7,8	-9,4
Liikevoitto-%	-5,3	-12,5	-4,1
Omavaraisuusaste, %	32,5	35,4	27,3
Gearing, %	98,9	80,8	100,8
Korollinen nettovelka, milj. euroa	364,2	329,9	326,5
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	9,2	24,9	71,2
Tilaukanta, milj. euroa	1 996,5	1 626,2	1 821,3
- josta Suomen ulkopuolisen liiketoiminnan osuus, milj. euroa	881,2	632,9	729,9
Henkilöstö keskimäärin	6 540	7 107	7 823
Henkilöstö kauden lopussa	6 761	7 242	7 049
Liikevaihto milj. euroa	321,5	306,4	2 218,2

10) OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	3/2014	3/2013	12/2013
Tulos/osake laimentamaton, euroa	-1,10	-1,72	-5,06
Tulos/osake laimennettu, euroa	-1,10	-1,72	-5,06
Oma pääoma/osake, euroa	18,8	20,9	16,5
Osinko/osake, euroa	0,00	0,00	0,00
Osinko/tulos, %	0,0	0,0	0,0
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	258,9	328,6	298,2
Kurssi kauden lopussa, euroa	13,20	16,75	15,20
Vaihto kaudella (NASDAQ OMX Helsinki), 1 000 kpl	213	821	1 758
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	19 650 176	19 650 176	19 650 176
Omien osakkeiden lukumäärä	34 915	34 915	34 915
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 580 645	19 490 610	19 579 392
Laimennusvaikutuksella oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 580 645	19 490 610	19 579 392

11) MYYTÄVISSÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

Lemminkäinen ja televerkkourakoitsija Netel ovat allekirjoittaneet ehdollisen liiketoimintakauppasopimuksen, joka kattaa Lemcon Networks mobiiliverkkoprojekteihin liittyvän liiketoiminnan Norjassa ja Ruotsissa. Lisäksi Lemminkäinen myy Lemcon Networks televerkkoprojektien hallintaan liittyvän ohjelmistoliiketoiminnan Intelli Group Holdings Inc:lle. Yhtiö luokitteli myytävät liiketoiminnot 31.3.2014 välitilinpäätöksessään myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin.

12) RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

B = Lainat ja saamiset

C = Myytävissä olevat rahoitusvarat

D = Jaksettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat

E = Suojauslaskennan alaiset johdannaiset

						TASE-	KÄYPÄ
Milj. euroa	A	B	C	D	E	ARVO	ARVO
31.3.2014							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			3,7			3,7	3,7
Muut pitkäaikaiset saamiset		2,2				2,2	2,2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		327,3				327,3	327,3
Johdannaisopimukset	1,9					1,9	1,9
Myytävissä olevat rahoitusvarat			0,0			0,0	0,0
Rahavarat		51,6				51,6	51,6
Rahoitusvarat yhteensä	1,9	381,1	3,7			386,8	386,7

Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset rahoitusvelat		46,9		46,9	46,9
Muut pitkäaikaiset velat		3,5		3,5	3,5
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat		368,8		368,8	369,5
Ostovelat ja muut rahoitusvelat ¹⁾		284,6		284,6	284,6
Johdannaissopimukset	3,3		0,0	3,3	3,3
Rahoitusvelat yhteensä	3,3	703,8	0,0	707,1	707,8

						TASE-	KÄYPÄ
Milj. euroa	A	B	C	D	E	ARVO	ARVO
31.3.2013							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat			5,9			5,9	5,9
Muut pitkäaikaiset saamiset		1,7				1,7	1,7
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		316,1				316,1	316,1
Johdannaissopimukset	1,0					1,0	1,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat			65,0			65,0	65,0
Rahavarat		39,6				39,6	39,6
Rahoitusvarat yhteensä	1,0	357,4	70,9			429,3	429,3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat			128,4			128,4	128,4
Muut pitkäaikaiset velat			4,9			4,9	4,9
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat			306,2			306,2	306,2
Ostovelat ja muut rahoitusvelat ¹⁾			238,5			238,5	238,5
Johdannaissopimukset	1,6			0,4		2,0	2,0
Rahoitusvelat yhteensä	1,6		677,9	0,4		680,0	680,0

¹⁾ Ostovelat ja muut rahoitusvelat eivät sisällä lakisääteisiä velvoitteita eivätkä saatuja ennakkomaksuja, koska näitä ei luokitella IFRS:n mukaisiksi rahoitusveloiksi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisestä on kerrottu tarkemmin Lemminkäisen vuosikertomuksessa 2013, konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 25.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista

Tasolle 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, joten niiden käyvät arvot ovat saatavilla toimivilta ja tehokkailta markkinoilta.

Tasolle 2 kirjattujen instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilta saataviin tietoihin ja yleisesti hyväksyttyihin arvostusmenetelmiin, mutta eivät ole suoraan noteerattu markkinoilla.

Tason 3 käyvät arvot eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan välittäjien antamiin noteerauksiin ja markkina-arvostusraportteihin.

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
31.3.2014			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		3,7	3,7
Rahamarkkinasijoitukset	0,0		0,0
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	1,9	0,0	1,9
Johdannaisvelat	1,8	1,5	3,3

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
31.3.2013			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		5,9	5,9
Rahamarkkinasijoitukset	65,0		65,0
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	0,5	0,5	1,0
Johdannaisvelat	1,8	0,3	2,0

Tason 3 täsmäytyslaskelma

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset

B = Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	A	B
Alkusaldo 1.1.2014	-1,2	3,8
Lisäykset		0,0
Vähennykset		0,0
Voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	-0,4	
Käyvät arvot 31.3.2014	-1,5	3,7

13) VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	3/2014	3/2013	12/2013
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä			
Rahalaitoslainat	1,6		
Annetut irtaimistokiinnitykset rahalaitoslainoista	3,7		
Muut omasta puolesta annetut vakuudet			
Pantatut talletukset	0,0		0,0
Takaukset			

Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta	15,4	17,4	17,4
Työyhteisliittymien ja kiinteistöyhtiöiden puolesta	1,8	13,0	1,8
Yhteensä	17,2	30,4	19,2
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat			
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	11,2	12,2	12,3
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	25,7	27,1	26,1
Yli viiden vuoden kuluessa	2,8	8,7	6,0
Yhteensä	39,7	47,9	44,5
Investointien ostositoumukset	7,4	7,1	7,7
Johdannaisinstrumentit			
Valuuttatermiinit			
Nimellisarvo	125,7	107,1	106,0
Käypä arvo	0,4	-0,5	0,9
Koronvaihtosopimukset			
Nimellisarvo	45,8	60,0	47,2
Käypä arvo	-0,4	-0,6	0,0
Hyödykejohdannaiset			
Määrä, mt	58 958	43 250	58 933
Nimellisarvo	24,1	19,6	24,4
Käypä arvo	-1,5	0,2	-1,2

Johdannaisinstrumentin käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnan perusteella laskettu voitto tai tappio sopimuksen sulkemisesta.

14) EHDOLLISET VARAT JA VELAT

Helsingin käräjäoikeus antoi 28.11.2013 päätöksensä asfalttikartelliin liittyvistä vahingonkorvauksista. Päätöksen mukaisesti Lemminkäinen kirjasi kuluksi 66 miljoonaa euroa vuoden 2013 tulokseen. Tästä noin 60 milj. euroa koostui Lemminkäiselle yksin määrättyistä vahingonkorvauksista, Lemminkäisen osuudesta sille ja muille asfalttialan yrityksille yhteisvastuullisesti määrättyistä korvauksista sekä korvauksiin liittyvistä koroista ja oikeudenkäyntikuluista. Tämän summan yhtiö maksoi tammikuussa 2014. Lisäksi Lemminkäinen teki 6 miljoonan euron varauksen käsittelyn alkamista odottavista vahingonkorvauskanteista. Lemminkäinen on valittanut Helsingin hovioikeuteen käräjäoikeuden päätöksistä. Yhtiön näkemyksen mukaan päätöksiin liittyy muun muassa oikeuskysymyksiä, jotka käräjäoikeus on ratkaissut alemmasta oikeuskäytännöstä poikkeavalla tavalla. Näitä ovat esimerkiksi vanhentumiseen ja arvonalisäveroon liittyvät kysymykset. Lemminkäinen on valittanut kaikista niistä 35 päätöksestä, joissa kantajien vaatimukset hyväksyttiin. Myös Suomen valtio ja 12 kuntaa ovat jättäneet valituksensa Helsingin hovioikeuteen.

Yhtiöllä on lisäksi useita muita yksittäisiä liiketoimintaan liittyviä oikeudenkäyntejä, joiden lopputulos on epävarma. Yhtiö arvioi, ettei näillä oikeudenkäynneillä ole olennaista vaikutusta yhtiön taloudelliseen asemaan.